

F R E D E R I K S B E R G
K O M M U N E

Handlingsplan for forebyggelse og bekæmpelse af rotter i Frederiksberg Kommune

2025-2027

Handlingsplan for forebyggelse og bekæmpelse af rotter i Frederiksberg Kommune 2025-2027

Vedtaget af kommunalbestyrelsen d. 17. juni 2024

Udarbejdet af

Miljøteamet
Klima- og Miljøenheden
By, Kultur og Miljø
Frederiksberg Kommune

Fotos

Mert Guller på Unsplash, Matt Seymour på Unsplash, AM Davis fra Freemages, iStock.com/solstock, iStock.com/wirestock og iStock.com/BiZhaMox

Maj 2024

Indhold

Baggrund	4
Status for rottebekæmpelsen på Frederiksberg	5
Et fald i antallet af rottesager	6
Udbud af rottebekæmpelse	7
Krav til rotteanmeldelse og rottebekæmpelse	8
Rottebekæmpelsesmetoder	9
Overordnede mål for forebyggelse og bekæmpelse af rotter 2025-2027	10
Delmål for forebyggelse og bekæmpelse	12
Målrettet forebyggelse og effektiv bekæmpelse af rotter	12
Hurtig og kompetent hjælp ved rotteforekomst	12
Reduktion i antallet af rottesager på Frederiksberg	13
Stikprøvekontrol og risikobaseret tilsyn med private sikringsordninger	13
Vejledning om forebyggelse og bekæmpelse af rotter til borgere og virksomheder	13
Test af alternative løsninger til gift i daglig bekæmpelse	13
Handlingsplan for opnåelse af de overordnede mål	14
Anmeldelser	14
Daglig bekæmpelse	14
Forebyggelsesmedarbejder i Klima- og Miljøenheden	15
Rottespærre	15
Kommunaltejede kloakker	16
Myndighedsbehandling	16
Information	17
Forebyggende rottebekæmpelse med rottespærre i stikledninger ind til private ejendomme	17
Kloakrottebekæmpelse	17
Tilsyn med private sikringsordninger	18
Test af alternative løsninger til gift i daglig bekæmpelse	18
Måling af effekten af rottebekæmpelsen	19
Økonomi og ressourcer	19

Kommunalbestyrelsen har d. 17. juni 2024 vedtaget Frederiksberg Kommunes handlingsplan for forebyggelse og bekæmpelse af rotter 2025–2027.

Baggrund

Handlingsplanen er udarbejdet i henhold til Bekendtgørelse nr. 1336 af 22/11/2023 om forebyggelse og bekæmpelse af rotter (rottebekendtgørelsen). I henhold til rottebekendtgørelsens § 5 skal kommunen udarbejde en handlingsplan for forebyggelse og bekæmpelse af rotter. Handlingsplanen skal offentliggøres på kommunens hjemmeside og skal revideres hvert 3. år.

Denne handlingsplan afløser kommunens rottehandlingsplan 2022–2024. Den indeholder i overensstemmelse med bekendtgørelsen, en status for kommunens rottebekæmpelse, de overordnede mål for forebyggelse og bekæmpelse af rotter, kommunens succeskriterier for rottebekæmpelsen, stillingtagen til privat rottebekæmpelse, en egentlig handlingsplan for opfyldelse af målene samt oplysninger om områdets økonomi og ressourcer.

Med Rottebekendtgørelsen, der trådte i kraft 1. januar 2019, er der indført en række bestemmelser, som skal sikre en mere effektiv forebyggelse og bekæmpelse af rotter. Et vigtigt element i bekendtgørelsen er en øget indsats til forebyggelse af rotter og øget ansvar, som pålægger kommunerne en særlig opgave ved fremtidig rottesikring af institutioner, plejehjem og hospitaler. Dette vil være en fortløbende proces, hvor nye private, regionale og

statslige institutioner, skoler, plejehjem og hospitaler skal have samme tilbud.

Dette betyder, at kommunen fremadrettet skal montere rottespærre på alle kommunale institutioner, plejehjem og hospitaler samt på private, regionale og statslige institutioner, plejehjem og hospitaler, hvor der opnås tilladelse fra grundejeren. Med bekendtgørelsen stilles der også krav om, at kommunen undersøger kloaksystemet opstrøms for en rottespærre, der monteres ved institutioner, plejehjem og hospitaler, samt at der efterfølgende foretages kloakrottebekæmpelse. Formålet med undersøgelseskravet og kloakrottebekæmpelsen er, at den forebyggende værdi af rottespærre styrkes.

Miljøstyrelsen har i oktober 2020 offentliggjort vejledning nummer 47 - *Vejledning om bekæmpelse af rotter med kemiske bekæmpelsesmidler*. Denne vejledning stiller øgede krav til, hvorledes tilsyn skal udføres samt kadencer for tilsyn, hvilket vil have indflydelse på, hvordan den kommunale rottebekæmpelse skal sammensættes og udføres. Konsekvensen af dette har været, at Frederiksberg Kommune har været nødsaget til at ændre kontrakten med det bekæmpelsesfirma som kommunen benytter fra 2 bekæmpere til 3 bekæmpere.

Status for rottebekæmpelsen på Frederiksberg

Det er lykkedes at reducere antallet af rottesager på Frederiksberg markant de senere år. Det skyldes en fokuseret indsats mht. bekæmpelse og ikke mindst forebyggelse af rottesager.

I et bymæssigt område som Frederiksberg opstår rotteforekomster som udgangspunkt altid som følge af dårligt vedligeholdte og defekte kloaksystemer eller afløbsinstallationer i bygningen. Skader eller følgeskader fra rotter koster hvert år grundejere, institutioner og virksomheder adskillige millioner.

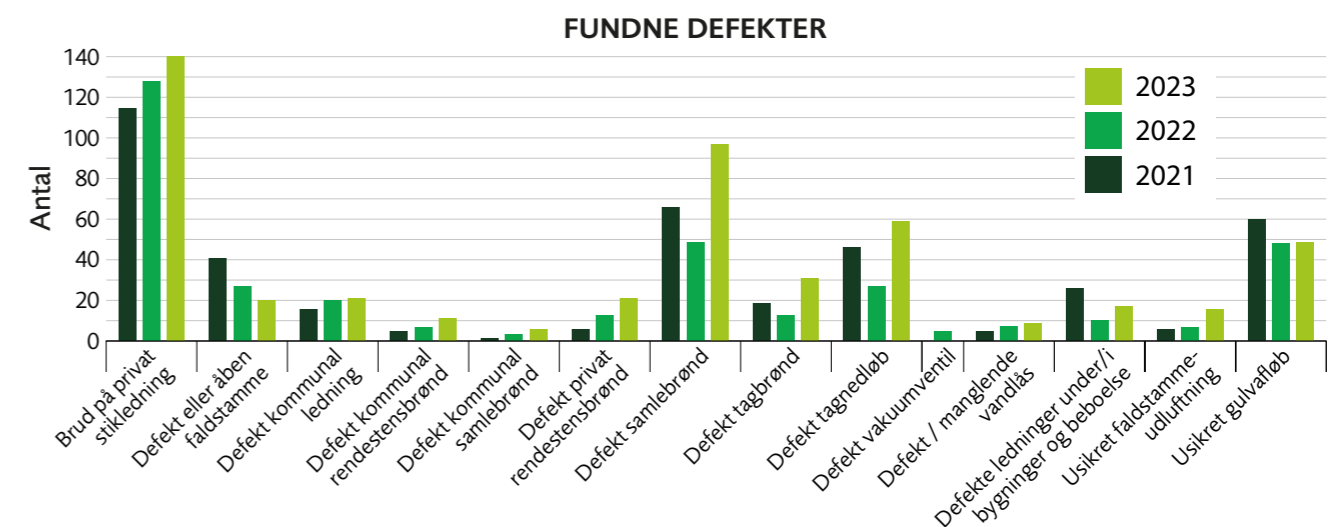
De offentlige kloaker på Frederiksberg drives og vedligeholdes af Frederiksberg Forsyning, og der er på nuværende tidspunkt foretaget renovering af ca. 78 % af hovedledningerne. De hovedledninger, som er etableret i 2018 og frem, er der ikke gjort noget ved, da nyere kloakledninger ikke vil være årsag til rotteproblemer.

Frederiksberg Forsyning er også ansvarlig for de stikledninger (kloakrør), som fører ind til alle ejendommene på Frederiksberg. Af alle de stikledninger der er på Frederiksberg, har forsyningen renoveret 65 %. Frederiksberg Forsyning er kun ansvarlig for

stikledningerne frem til matrikelgrænsen, så det er også kun den del Frederiksberg Forsyning har renoveret. Frederiksberg Forsynings arbejde med at renovere alle de gamle, slidte eller ødelagte kloakrør har stor betydning i det forebyggende arbejde med at nedbringe antallet af rotter på Frederiksberg.

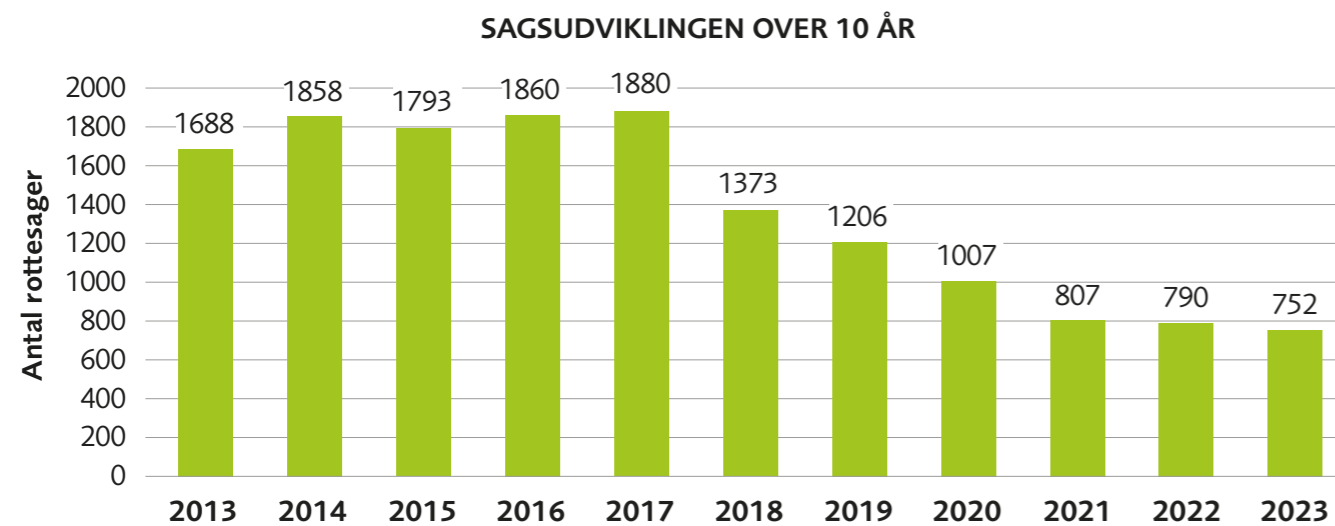
Private grundejere er forpligtigede til at vedligeholde egne kloaksystemer. Grundejere har desuden pligt til at sikre og renholde sin ejendom, så rotters levede muligheder begrænses mest muligt.

I 2021 er der fundet 410 defekter og mangler på kloaksystemer, som har medført, at rottetilhold opstår. I 2022 blev der fundet 363 og i 2023 blev der fundet 497. Derudover er der i hele 2022 og 2023 fundet 1067 forhold, som tiltrækker rotter. Dette dækker bl.a. over dyrehold, overfyldte affaldscontainere, spiseligt affald udendørs, fuglefodring og utætte døre og porte. Det er et typisk scenarie, at en defekt medfører flere sager, da rotter hurtigt flytter sig til det sted, hvor de finder de mest gunstige forhold. Derfor er den nuværende hurtige og effektive tilgang til rottesager en vigtig del af kommunens strategi.

Et fald i antallet af rottesager

I 2005 havde Frederiksberg Kommune 500 sager, som steg til 1880 rottesager i 2017. Med indsatsen der blev sat i gang med den forrige handlingsplan, har kommunen vendt denne udvikling, så der nu over en årrække har været en positiv udvikling med færre antal rottesager. Udviklingen har været så positiv, at kommunen i dag, har det laveste antal rottesager set over de sidste 12 år.

Frederiksberg Kommune har tidligere, som størstedelen af landets andre kommuner, igennem mange år oplevet en stigning i antallet af rottesager. Antallet af rottesager i Frederiksberg Kommune toppede i 2017, hvor der var 1880 sager. For at få vendt denne udvikling vedtog Kommunalbestyrelsen i 2018 en ambitiøs handlingsplan for forebyggelse og bekæmpelse af rotter. I handlingsplanen for 2022–2024 blev der fastsat en målsætning om, at antallet af rottesager skulle nedbringes, så der maksimalt er 750 i 2024, samt et delmål om, at antallet af sager skulle falde med mindst 5 % pr. år.

Målet om et minimums fald på 5% frem mod 2024 er lykkedes, idet Frederiksberg Kommune havde 932 rottesager i 2021, i 2022 var der 793 rottesager og 752 rottesager i 2023. Hvis faldet i rottesagerne på Frederiksberg fortsætter, vil kommunen også nå

målet om at have et maksimalt antal rottesager på 750 i 2024.

Der er i kommunen arbejdet intensivt for at nå de vedtagne delmål og mål i forhold til at nedbringe antallet af rottesager, og det store forbyggende arbejde har givet resultat.

Årsagen til det lave antal rottesager skyldes kommunens strategi beskrevet i handlingsplanen 2022–2024 med at arbejde målrettet med opsporing og forebyggelse ved anmeldelser, så de defekter, der er årsag til rottetilholdet, findes. En essentiel del af denne indsats er ansættelsen af en forebyggelseskonsulent, som har afdækket større områder med henblik på forebyggelse, samt support til kommunens faste rottebekæmpere i mere komplicerede sager.

I den forgangne handlingsplansperiode sendte Frederiksberg Kommune tilbud til de private institutioner, der i første omgang havde takket nej eller ikke var vendt tilbage, da kommunen første gang sendte tilbud ud om at få monteret rottespærre. Alle institutioner var omfattet af rottebekendtgørelsens krav om montering af rottespærre. De sidste 8 grundejere, der manglede at give tilladelse til at montere rottespærre på deres matrikel, har nu takket ja.

Frederiksberg Kommune skal i den nærmeste fremtid have gennemset de TV-inspektionsrapporter, der er blevet udarbejdet. Grundejeren skal derefter udbedre defekterne og herefter bliver der monteret de nødvendige rottespærre.

Udbud af rottebekæmpelse

Frederiksberg Kommune har siden 2003 udliciteret den praktiske del af rottebekæmpelsen til et eksternt bekæmpelsesfirma. Det nuværende bekæmpelsesfirma har siden 1. juli 2017 varetaget opgaven med bekæmpelsen på Frederiksberg. Med kontrakten der havde løbetid frem til d. 30. juni 2022, har bekæmpelsesfirmaet stillet to årsværk til rådighed til bekæmpelse og forebyggelse i kommunen. Fra d. 30. juni 2021 blev bemandingen opnormeret til tre årsværk grundet ny vejledning fra Miljøstyrelsen. Den kommunale bekæmpelse blev igen udbudt i 2022.

Udbuddet blev vundet af det bekæmpelsesfirma, som også havde vundet sidste udbud 5 år tidligere. Udbuddet er konstrueret på en sådan måde, at der altid indenfor normal åbningstid (8-16) er 3 bekæmpere i kommunen.

Kontrakten vil løbe frem til d. 30. juni 2025, og derefter er der mulighed for at forlænge kontrakten med 2 x 1 år. Dermed skal kommunen senest d. 30. juni 2027 have tegnet en ny kontrakt.

Krav til rotteanmeldelse og rottebekæmpelse

Der er et nationalt krav om, at anmeldelser af rotter skal foretages elektronisk. I Frederiksberg Kommune sker anmeldelse på www.frederiksberg.dk/rotter. Når der anmeldes tegn på rotter udendørs, bliver der foretaget tilsyn samme dag, hvis anmeldelsen sker inden kl. 14. Modtager Frederiksberg Kommune anmeldelsen efter kl. 14, bliver der ført tilsyn den førstkommande arbejdsdag efter. Når der anmeldes rotter på særligt følsomme steder (f.eks. indendørs i boliger, plejehjem, institutioner, hospitaler, fødevarer virksomheder m.m.) foretages der uden undtagelse tilsyn på lokaliteten indenfor to timer. I tilfælde, hvor der konstateres rotter på følsomme steder i tidsrummet 17.00 til 07.00, skal kommunens eksterne bekæmpelsesfirma endvidere kontaktes via deres vagttelefon, så de kan rykke ud med det samme.

Borgeren og virksomheden betaler ikke direkte for selve bekæmpelsen, da denne er gebyrfinansieret og opkræves over bidragsbilletten. Dog foranstalter og betaler grundejer for udbedring af de defekter eller mangler, der måtte findes, når forholdene undersøges.

I Frederiksberg Kommune er det tilladt for private bekæmpelsesfirmaer at foretage rottebekæmpelse i overensstemmelse med rottebekendtgørelsen. Borgere og virksomheder i Frederiksberg Kommune kan derfor også vælge at indgå sikringsaftaler eller aftale om bekæmpelse med private skadedyrsfirmaer, som alternativ til den kommunale bekæmpelse. Tilkalder man et privat firma til at tage sig af rottebekæmpelse, vil dette være for egen regning.

Frederiksberg Kommune holder øje med udviklingen af både anmeldelser og rottesager. Et højt antal anmeldelser kan, under forudsætningen af at rottesagerne falder, anses for en succes, idet kommunen løbende orienterer borgerne om at anmelde forekomst af rotter. Dette medfører, at flere borgere ofte anmelder det samme problem, hvilket kaldes for dobbeltanmeldelser. Dobbeltanmeldelser opstår også, når borgere, efter aftale med rottebekæmperen, indsender en anmeldelse om, at en rotte er gået i fælden på en aktiv rottesag. Derudover modtager kommunen også en del anmeldelser, hvor det ved tilsyn konstateres, at det ikke er rotter, men at det eksempelvis er duer, der pusler på loftet, mus i

skuret eller bænkebidere og pupper, som borgerne tror er rotteekskrementer.

Når disse dobbeltanmeldelser og henvendelser, som ikke har noget med rotter at gøre, frasorteres, har man det faktiske antal rottesager i kommunen.

I Danmark er det lovpligtigt for kommunerne at foretage rottebekæmpelse. På Frederiksberg foretages bekæmpelsen primært på baggrund af anmeldelser fra borgere og virksomheder. Statistikken over anmeldelser i Frederiksberg for 2018–2020

viser, at anmeldelserne har ligget på gennemsnitligt 1796 om året. Til sammenligning har gennemsnittet for 2021–2023 ligget på ca. 1365 anmeldelser. Disse anmeldelser medfører ca. 5300 årlige tilsyn. Værd at bemærke er, at dobbeltanmeldelser er markant stigende. I perioden 2015–2017 var der 1050 flere anmeldelser end der var sager, men i perioden 2021–2023 var der 1745 flere anmeldelser, end der var sager til trods for, at sagsantallet er faldet markant. Disse ekstra anmeldelser dækker over dobbeltanmeldelser på samme rottesag og henvendelser, som viser sig ikke at være rotter.

Rottebekæmpelsesmetoder

Frederiksberg Kommune bekæmper i dag kun i begrænset omfang rotter i selve kloakken. Kloakrottebekæmpelse foretages i afgrænsede områder, hvor der er lovkrav om etablering af rottespærre og kommunal forpligtigelse til at sikre, at kloakken er fri for rotter.

Frederiksberg Kommune følger markedet omkring elektroniske non-toxic bekæmpelsesmetoder til kloakrottebekæmpelse i ovenstående afgrænsede områder. Når der kommer modeller på markedet, som ser ud til at have et potentiale, vil kommunen teste disse muligheder, for at afklare, om det vil kunne benyttes i praksis.

På terræn benyttes der bekæmpelsesmidler (gift) i depoter (metalkasser). Der benyttes kun et af de

svageste effektive midler tilgængeligt og kun i det nødvendige omfang for at kunne udføre en effektiv bekæmpelse. Der er siden seneste bekendtgørelse observeret en stigning i antallet af sager, hvor der også konstateres mus. Kommunen foretager ikke bekæmpelse af mus, men hvor der både er mus og rotter, anvendes Bromadiolon, som er effektivt over for både mus og rotter, så musene ikke er til hinder for en effektiv bekæmpelse af rotterne. Hvis der er begrundet mistanke om en bestand med resistens, skiftes der til de stærkeste gifte Defenacoum eller Difethialon. Dette er i overensstemmelse med Miljøstyrelsens resistensstrategi således, at risikoen for resistens mod bekæmpelsesmidlet reduceres mest muligt. Indendørs benyttes elektriske fælder og smækfælder, samt i særlige tilfælde, en specialtrænet hund.

Overordnede mål for forebyggelse og bekæmpelse af rotter 2025-2027

For at opretholde det fald Frederiksberg Kommune oplever i antallet af rottesager, vurderes det, at der er behov for, at der fortsat arbejdes effektivt videre med forebyggelsen af rotteforekomster i kommunen. Dette sikres ved at udføre en række tiltag, som er beskrevet her i handlingsplanen. Overordnet handler det om, at:

Foretage en målrettet forebyggelse og effektiv bekæmpelse af rotter på Frederiksberg

Yde en hurtig og kompetent hjælp ved rotteforekomst

Fortsat reduktion i antallet af rottesager på Frederiksberg

Udføre stikprøvekontrol og risikobaseret tilsyn med private sikringsordninger

Vejledning om forebyggelse og bekæmpelse af rotter til borgere og virksomheder

Teste alternative løsninger til gift i daglig bekæmpelse

Delmål for forebyggelse og bekæmpelse

Målrettet forebyggelse og effektiv bekæmpelse af rotter

- Særligt følsomme steder/virksomheder/institutioner/boliger skal, uanset anmeldelsestidspunkt, have tilsyn af en skadedyrsbekæmper indenfor to timer.
- Ikke kritiske henvendelser som anmeldes inden kl. 14, skal have tilsyn samme dag.
- Ikke kritiske henvendelser, som anmeldes efter kl. 14, skal have tilsyn senest den efterfølgende arbejdsdag.
- Der skal udføres systematisk kloakrottebekæmpelse for at underbygge den forebyggende effekt af rottespærre på institutioner, hospitaler og plejehjem.
- Kommunen holder løbende møder med Frederiksberg Forsyning om rottesager på lokationer, hvor der er mistanke om, at rotterne stammer fra defekter på offentlige kloakker.

Hurtig og kompetent hjælp ved rotteforekomst

- Al bekæmpelse skal foretages af autoriserede skadedyrsbekæmpere.
- Der videreudvikles på sagsbehandleres kompetencer.
- Kommunens sagsbehandlere og rottebekæmpere kører løbende sammen med henblik på at afkorte sagstiden.

Reduktion i antallet af rottesager på Frederiksberg

- For fremadrettet at kunne opretholde høj service og høj hygiejnisk standard i såvel kommunens egne institutioner som hos borgerne, er ordningen med en intern forebyggelseskonsulent gjort permanent.
- Ved defekt på kommunens egne kloaksystemer eller afløbsinstallationer, som giver anledning til rotter, skal defekter eller mangler, såfremt det er teknisk muligt, være udbedret inden for 4 uger efter, kommunen er blevet bekendt med defekten.
- Et fald i rottesager på minimum 2% pr. år.
- Maksimalt 710 rottesager i 2027.
- Rottespærre der er opsat som følge af lovkrav, skal kontrolleres og serviceres mindst en gang årligt og repareres eller udskiftes, hvis det er nødvendigt.
- Forebyggende bekæmpelse foretages i udvalgte parkområder ved opsætning af elektroniske og online fælder.
- Der skal, hvis det er nødvendigt, foretages fortløbende og systematisk kloakrottebekæmpelse på institutioner, hospitaler og plejehjem, hvor der er monteret lovpligtig rottespærre.

Stikprøvekontrol og risikobaseret tilsyn med private sikringsordninger

- Hvis det i forbindelse med en anmeldelse af rotter til kommunen konstateres, at der er opsat depoter på en adresse af et privat bekæmpelsesfirma, kontrolleres det altid om ordningen er registreret i Miljøstyrelsens rottedatabase, samt om den private virksomhed er i gang med en bekæmpelse.
- Der skal udføres stikprøvekontrol med sikringsaftalerne i kommunen.
- Der føres årligt tilsyn med minimum 20% af sikringsaftalerne i kommunen.
- Der føres risikobaseret tilsyn, hvor det skønnes nødvendigt.

Vejledning om forebyggelse og bekæmpelse af rotter til borgere og virksomheder

- Med skiltning orienteres der grundigt om utilsigtet fodring af rotter ved fuglefodring.
- Mindst to gange om året informeres der om anmeldelse af rotter via annoncer i Frederiksberg Liv.

Test af alternative løsninger til gift i daglig bekæmpelse

- Test af effekten af fældeløsninger som alternativ til gift.
- Vurdering af den miljømæssige fordel og samfundsøkonomiske konsekvens af et eventuelt skift til løsning uden brug af gift.

Handlingsplan for opnåelse af de overordnede mål

På de næste sider beskrives de konkrete tiltag, der bliver udført for at kunne opnå kommunens mål for en effektiv forebyggelse og bekæmpelse af rotter i perioden 2025-2027.

Anmeldelser

Anmeldelse sker ved, at borgeren/virksomheden anmelder online via kommunens hjemmeside. Hvis der konstateres rotter indendørs i tidsrummet kl. 17.00 til 07.00, har kommunens rottebekæmpelse en vagttelefon, som kan kontaktes på alle årets dage. De fleste anmeldelser sker på nuværende tidspunkt online. Frederiksberg har en online løsning, hvor borgeren/virksomheden, bl.a. kan

uplade billeder og indtegne på et kort, hvor rotten er set. Borgeren/virksomheden får ved anmeldelsen at vide, hvornår de kan forvente bekæmpelsen påbegyndt. Når en borger anmelder rotter, kan borgeren, hvis denne vælger at indtaste sin e-mail, følge sagen via et link, som bliver tilsendt borgeren ved anmeldelse.

Daglig bekæmpelse

Bekæmpelse af rotter må udelukkende foretages af autoriserede skadedyrsbekæmpere.

Bekæmpelse på særligt følsomme steder/virksomheder/institutioner/boliger skal, uanset anmeldelsestidspunkt, påbegyndes senest to timer efter, at anmeldelsen er modtaget. Indendørs benyttes elektriske fælder og smækfælder, som tilses dagligt. I særlige tilfælde kan der tilkaldes en specialtrænet hund, som kan afsøge stedet og aflive evt. rotter den finder.

Ved anmeldelser på ikke særligt følsomme steder, som kommer ind på hverdage inden kl. 14 opstartes bekæmpelse samme dag, ellers påbegyndes bekæmpelsen senest på førstkommande hverdag efter anmeldelsen er modtaget. Der opsættes aflåste giftdepoter, som tilses med et interval på maksimalt 7 dage. Der bruges altid den mildeste form for effektiv gift, og kun i den mængde, der er nødvendig for at sikre en effektiv bekæmpelse. Overskydende gift indsamles altid efter endt bekæmpelse. Ved første giftudlægning, skal ejer/lejer eller dennes

repræsentant, så vidt det er muligt, være til stede, så placeringen af de enkelte giftdepoter er kendt for beboerne. Hvis ejer, lejer eller dennes repræsentant ikke kan være til stede ved et besøg, skal pågældende umiddelbart efter besøget vejledes om behov for rottesikring og renholdelse samt oplyses om eventuel giftudlægning og andre foranstaltninger til forebyggelse og bekæmpelse af rotter.

Der skal foretages en fejlsøgning for at finde årsagen til rottetilholdet. Ved mistanke om kloakbrud udføres en røgprøve og evt. en tv-inspektion af kloakken. Bekæmperen vejleder grundejer om, hvilke tiltag der skal udføres for at komme rotterne til livs.

Forebyggelsesmedarbejder i Klima- og Miljøenheden

Frederiksberg Kommune har en ambition om i fremtiden at bruge flere midler på forebyggelse fremfor bekæmpelse. Det kræver, at kommunen fortsat sikrer høj hygiejnisk standard i forbindelse med rottebekæmpelsen, samt bibeholder fokus på en forebyggende indsats. Med forebyggelse arbejdes der på at tage problemerne i opløbet og der arbejdes for, at der ikke opstår rottesager, hvor bekæmpelse er brandslukning, når ulykken er sket.

Frederiksberg Kommune vil fastholde en autoriseret forebyggelsesmedarbejder, hvis primære opgave er at gennemgå ejendomme i større geografiske områder, hvor der er hotspots af rottesager. Formålet med denne indsats er at opsøge alle ejendomme i områder, hvor der er hotspots og gennemgå disse

for fejl og mangler, som kan være skyld i den ekstraordinære rotteaktivitet. Hvor der konstateres fejl og mangler, vil forebyggelsesmedarbejderen sikre at disse udbedres.

Forebyggelsesmedarbejderen indgår også i den lovpligtige indsats, hvor kommunen skal sikre institutioner og løbende foretage kontrol af kloakkerne for rotteaktivitet, og om nødvendigt iværksætte bekæmpelse i kloakkerne, som styrker værdier af de monterede rottespærre.

Det har vist sig, at en fast forebyggelseskonsulent bidrager til at komplekse sager kan afsluttes hurtigere til gavn for byen, borgere og virksomheder samt bidrage til, at sagsantallet kan holdes nede.

Rottespærre

Kommunen sikrer, at alle rottespærre, der er monteret som følge af lovkrav i rottebekendtgørelsen, serviceres og holdes i driftsmæssig god stand løbende, og dette registreres elektronisk.

Kommunen vil, hvor der som følge af lovkrav er monteret rottespærre, løbende og mindst en gang

årligt, foretage undersøgelser af kloakkerne for at konstatere, om der er kommet en bestand af rotter i systemet. Hvis der er opstået en ny rottebestand i et sikret kloaksystem, vil der blive iværksat kloakrottebekæmpelse.

Kommunaltejede kloakker

Kommunen vil gøre en særlig indsats, hvor defekter på kommunalt ejede kloakker eller afløbsinstallationer medfører rotter. For at mindske risikoen for at rotter spreder sig til omkringliggende matrikler og

øvrige sundhedsfare, vil kommunen altid reparere defekter på egne kloakker og afløbsinstallationer, som giver anledning til rotter, inden for maksimalt 4 uger, hvor dette er teknisk muligt.

Myndighedsbehandling

Frederiksberg Kommunes miljøenhed er myndighed på rotteområdet i Frederiksberg Kommune og har til opgave at sikre, at der foretages en effektiv bekæmpelse og forebyggelse af rotter i kommunen. Miljøenheden skal også sikre, at al bekæmpelse i kommunen, herunder private aktørers sikringsordninger og bekæmpelse, udføres i overensstemmelse med lovgivningen.

I sager, hvor grundejere ikke følger kommunens rottebekæmpelses vejledning, udsteder Miljøenheden om nødvendigt påbud til grundejer med instrukser om, hvilke tiltag der skal foretages, og en frist for hvornår tiltagene skal være udført.

Såfremt grundejer ikke efterkommer et påbud, vil Miljømyndigheden vurdere, hvorvidt der skal foretages en selvhjælpshandling, hvor de nødvendige tiltag bliver udført på grundejers vegne og regning. Dette vurderes på baggrund af erfaringer at være nødvendigt i ca. 5 sager årligt.

Sagsbehandleres kompetencer udvikles løbende med supplerende relevante kurser, uddannelser og autorisationer.

Information

Der vil mindst to gange årligt blive indrykket en annonce i Frederiksberg Liv, hvor der bl.a. informeres om, at alle der ser tegn på rotter, har pligt til at anmelde dette til kommunen.

Derudover vil kommunen løbende informere på hjemmesiden om, hvordan borgere og virksomheder skal forholde sig i tilfælde af rotter, og hvordan man kan forebygge, at rotterne kommer ind i bygningerne.

Forebyggende rottebekæmpelse med rottespærre i stikledninger ind til private ejendomme

Frederiksberg Kommune har oplevet et fald i antallet af rottesager siden 2017. Til trods for den positive udvikling, ses der dog en bekymrende tendens. Igennem de sidste 3 år er antallet af rottesager opstået på grund af defekter på private kloakledninger steget.

For rotter er det meget attraktivt, at kunne bo inde i de mindre og roligere ledninger (private kloakledninger) end at være ude i de store hovedledninger.

Mange af de private kloakledninger på Frederiksberg er gamle og slidte. Dette giver rotterne mulighed for at finde de defekter, der ofte vil være i gamle

kloaksystemer og derfra grave sig ud af kloakkerne og op på overfladen med rottesager til følge.

Henover de næste 3 år vil Frederiksberg Kommune arbejde på, at grundejerne kender til vigtigheden af at sikre, at deres kloakledninger er intakte samt at deres kloakledninger er afskåret fra hovedledningen med en rottespærre.

Frederiksberg Kommune har været i dialog med Frederiksberg Forsyning om et samarbejde, der vil kunne gøre det nemmere for grundejerne på Frederiksberg at montere rottespærre. Den dialog vil kommunen forsætte.

Kloakrottebekæmpelse

Frederiksberg Kommune foretager udelukkende kloakrottebekæmpelse i afgrænsede kloaksystemer. Dette er på matrikler, hvor rottebekendtgørelsen har stillet krav om, at der skal monteres rottespærre, og at kloaksystemet skal rottesikres, eller på de matrikler, hvor kommunen er grundejer og jf. rottebekendtgørelsen, skal opsætte rottespærre.

Kommunen vil hvert år foretage sporing i ovenstående kloakker for at konstatere, om disse fortsat er rottefrie. Hvis det konstateres, at der trods rottespærre er etableret en rottebestand i kloaksystemet, vil kommunen foretage en ny bekæmpelse af disse rotter, for at sikre forebyggelsesværdier af den eller de monterede rottespærre.

Tilsyn med private sikringsordninger

Det er kommunens ansvar at kontrollere, at sikringsordninger, som nogle grundejere eller virksomheder har med private bekæmpelsesfirmaer, oprettes i Miljøstyrelsens rottedatabase og vedligeholdes i henhold til loven. Der er mange bekæmpelsesfirmaer i Danmark, og en del af disse har sikringsordninger i Frederiksberg Kommune. Disse sikringsordninger skal indeholde en bygningsgennemgang, og der må kun benyttes indikatorblokke i depoter, indtil der konstateres rottetilhold, hvorefter der kan iværksættes bekæmpelse med gift. Erfaring viser, at ikke alle virksomheder overholder disse regler, idet de i stedet har giftblokke i depoterne permanent.

Der skal føres løbende stikprøvekontrol og risikobaseret tilsyn med disse ordninger for at sikre, at de

bl.a. tilses ofte nok af bekæmpelsesfirmaerne, og at der ikke udlægges gift ulovligt. Dette skal bl.a. ske af hensyn til faren for sekundære forgiftninger, samt at der ikke udvikles utilsigtet giftresistens.

Kommunens system er sat således op, at kommunens bekæmpere registrerer, hvis der står depoter på en matrikel, hvor kommunen modtager en rotteanmeldelse. Dette genererer en opgave til den rotteansvarlige, som kontrollerer, om der er registreret en sikringsaftale på matriklen i Miljøstyrelsens rottedatabase, samt om der er oprettet en bekæmpelsessag af firmaet. Hvis ikke firmaet er bekendt med, at der er et rottetilhold kontaktes de, så de kan sætte en bekæmpelse i gang.

Test af alternative løsninger til gift i daglig bekæmpelse

Den mest udbredte bekæmpelse af rotter udenfor kloakkerne i dag, er ved brug af antikoagulerende gift, som er akkumulerende. Det vil sige, at giften hober sig op i rotten, og at den i visse tilfælde kan spise så meget, at den mængde gift, der er i rotten også kan være en dødelig dosis for andre dyr, som spiser en syg eller død rotte. Denne form for sekundære forgiftninger er en af de miljømæssige udfordringer, der er størst fokus på inden for rotteområdet. Derudover er der også en risiko for, at der kan udvikles resistens lokalt, hvilket vil medføre, at det vil være nødvendigt at bruge en kraftigere gift. En af de store udfordringer ved at bruge fælder i depoter er, at man ikke ved, hvornår der er fangst. En meget hyppig kontrol vil være nødvendig for at sikre, at der ikke er rotter i fælderne, som går i forrådnelse. Endvidere har depoter med fælder, som er udløst,

ikke længere en bekæmpende effekt på yderligere rotter før den er tømt og genaktiveret.

Frederiksberg Kommune vil løbende teste, når der kommer nye ikke-giftige produkter på markedet, som vil kunne supplere eller erstatte den gift, som til daglig bruges ved bekæmpelse udenfor kloakkerne. På baggrund af testen vil kommunen foretage en miljømæssig og samfundsøkonomisk vurdering af fordele og ulemper ved et skift til et ikke-giftigt produkt til bekæmpelse af rotter på overfladen.

Det er et håb, at der en dag kommer et produkt, som kan erstatte giften, men indtil nu har kommunen ikke haft succes med de produkter, som er afprøvet.

Måling af effekten af rottebekæmpelsen

Succeskriterierne vil løbende blive evalueret i forbindelse med den daglige kontraktstyring af bekæmpelsesfirmaet. Der afholdes løbende møder mellem sagsbehandleren og bekæmperen for at drøfte sagerne.

Der har igennem 7 år været gode resultater i kommunens rottebekæmpelse. For at undersøge, hvor arbejdet kan forbedres, påtænker forvaltningen at foretage en tilfredshedsundersøgelse primo 2025 blandt de borgere, som har været i kontakt med kommunens rottebekæmpelse.

Økonomi og ressourcer

Området er gebyrfinansieret og skal "hvile i sig selv" over tid.

Samtlige udgifter til de tiltag, som er beskrevet i denne handlingsplan, skal finansieres over rottegebyret.

Når rottegebyret skal hvile i sig selv, betyder det, at såfremt der er overskud i et år, overføres overskydende midler til efterfølgende år og reguleres endeligt ved udløb af denne handlingsplan ind i den efterfølgende.

Ved vedtagelsen af denne handlingsplan, vil de estimerede faste årlige omkostninger til forebyggelse og bekæmpelse af rotter på Frederiksberg i 2025–2027 udgøre 4.736.000 kr. pr. år. Udgiften består af betaling til bekæmpelsesfirma, administrations- og

forebyggelsesomkostninger, rottestyresystem, fast vedligeholdelse af lovpligtige rottespærrer, kompetenceudvikling for at sikre den nyeste viden på området og diverse andet.

Det vurderes, at kommunens ressourcer til administration, håndhævelse og forebyggelse vil udgøre 1 3/4 årsværk.

Der overføres ca. 3.100.000 kr. fra budgettet i tidligere handlingsplan. Dette er resultatet af, at kommunen har sparet et større beløb på den nye kontrakt med det skadedyrsfirma, som den daglige bekæmpelse er udliciteret til.

Der er også blevet brugt færre penge end forventet på det lovpligtige rottespærreprojekt.

Frederiksberg Kommune

Vej, Park og Miljø

<https://www.frederiksberg.dk/rotter>